



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB

Dioničko društvo za zaštitu na radu, zaštitu od požara, zaštitu čovjekove okoline, promet roba i usluga

MB: 3274101

www.institutzasigurnost.hr

OIB 34560071270

tel. 01/3022-355, direktor 01/3630-142

fax. 01/3630-099

Čakovečka 17

10 000 ZAGREB

e-mail: info@izs.hr

POSLOVNA JEDINICA VARAŽDIN

tel./fax. 042/214-509

Gundulićevo 4

42 000 VARAŽDIN

e-mail: varazdin@izs.hr

Broj: 128/2021

RN: 1-II-6-9-2021

TD: 18/2021

PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA

Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada

PŠ SOPOT

DIREKTOR:

Marinko Papuga, dipl.oec.

Zagreb, ožujak 2021.

Upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu rješenjem broj: Tt-99/1490-3, MBS 080303701. Iznos temeljnog kapitala: 4.211.200,00 kn
U cijelosti uplaćen. Temeljni kapital podijeljen je na 42 112 dionica, nominalnog iznosa 100,00 kn.

MB: 3274101; OIB: 34560071270, www.institutzasigurnost.hr

Uprava-direktor: Marinko Papuga; Predsjednica nadzornog odbora: Inga Žic.

Poslovni račun kod Zagrebačke banke d.d.

IBAN: HR872360001101353682; SWIFT: ZBAHR2X



Sadržaj:

1.0.	Uvod	3
2.0.	Zakonska obveza poslodavca	4
3.0.	Osnove evakuacije i spašavanja	5
4.0.	Iznenadni događaji ili izvanredne situacije koje svojim nastankom mogu ugroziti život i zdravlje zaposlenika i ostalih osoba korisnika građevina	6
4.1.	Događaji koji nastaju radi neprimjerenih mjera zaštite od požara ili ljudskom nepažnjom unutar samih objekata	6
4.2.	Iznenadni događaji koji nastaju kao posljedica djelovanja vanjskih čimbenika ..	6
5.0.	Standardni postupci u slučaju navedenih opasnosti	7
5.1.	Požar, eksplozija unutar objekata	7
5.2.	Vanjski čimbenici	9
5.2.1.	Olujno nevrijeme i sniježne oborine, poplave	9
5.2.2.	Radioaktivno zračenje	9
5.2.3.	Potres	10
5.2.4.	Teroristički čin - postupci u slučaju prijetnje ili pronalaska eksplozivne naprave	11
5.2.5.	Zračna opasnost	11
6.0.	Postupak uzbunjivanja i evakuacije osoba	12
6.1.	Dojava o nastalom događaju (nesreći)	12
6.2.	Uzbunjivanje, znakovi za uzbunjivanje	12
6.3.	Obavješćivanje vanjskih hitnih službi	15
6.4.	Evakuacija	16
6.4.1.	Osnovna pravila ponašanja prilikom evakuacije	17
6.4.2.	Zborno mjesto okupljanja	17
7.0.	Spašavanje	18
8.0.	Prestanak opasnosti	18
9.0.	Zaduženja i odgovornosti	19
10.0.	Opći podaci o građevini	22
10.1.	Tehnička opskrbljenost građevine	22
10.2.	Mjesta isključenja dotoka glavnih energenata	22
10.3.	Protokol isključenja dovoda glavnih energenata	23
11.0.	Zahtjevi kod puteva evakuacije	24
12.0.	Ažuriranje plana	25
13.0.	Prilozi	26



1.0. Uvod

Planom evakuacije i spašavanja (u daljnjem tekstu Plan) utvrđuju se dužnosti i odgovornosti zaposlenika te standardni postupci ponašanja u svim slučajevima izvanrednih događaja koji mogu nastupiti u građevini.

Svi zaposlenici moraju biti upoznati sa ovim Planom i prema njemu sudjelovati u vježbama evakuacije i spašavanja.

Prilikom pisanja ovog Plana, svi bitni zahtjevi obrađeni su prema domaćim i u nedostatku domaćih, prihvaćenim pravilima tehničke prakse:

- Zakon o zaštiti od požara N.N 92/10,
- Zakon o zaštiti na radu N.N 71/14,118/14,94/18
- Zakon o sustavu civilne zaštite NN 82/15,
- Pravilnik o zaštiti na radu za mjesta rada N.N. 105/2020,
- Pravilnik o vatrogasnim aparatima N.N 101/11, 74/13,
- Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu N.N 56/83,
- Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara N.N 29/13, N.N 87/2015
- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe N.N 35/94, 55/94, 142/03,

- ISO 23601 – Safety identification – Escape and evacuation plan signs,
- HRN EN ISO 7010:2013 (A1-A5) Grafički simboli – Boje i znakovi sigurnosti – Registrirani znakovi sigurnosti,
- NFPA 101 – Code for Safety to life from Fire in Buildings and Structures 2015 Edition, SAD (tehnički propisi, standardi i normativi za preventivnu zaštitu od požara).



2.0. Zakonska obveza poslodavca

Prema čl. 55 Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14,118/14,94/18), poslodavac je dužan organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika i ostalih zatečenih osoba, osposobiti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje, utvrditi plan evakuacije i prema planu evakuacije provoditi praktične vježbe. Poslodavac je dužan osigurati i organizirati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje zdravstvenoj ustanovi.

Ovim planom evakuacije i spašavanja utvrđuju se dužnosti i odgovornosti zaposlenika te standardni postupci ponašanja u svim slučajevima izvanrednih događaja koji mogu nastupiti u građevini.

Svi zaposlenici moraju biti upoznati sa ovim Planom i prema njemu sudjelovati u vježbama evakuacije i spašavanja. Plan evakuacije i spašavanja mora biti dostupan svim zaposlenicima.

Vježbe za provođenje evakuacije i spašavanja obavljaju se najmanje jednom u dvije godine. **Preporuka je radi upisa novih generacija učenika, vježbe evakuacije provoditi jednom godišnje.** Odgovorna osoba za provedbu vježbe je poslodavac. Prije vježbe sve zaposlenike treba upoznati sa planom evakuacije i spašavanja i na propisani način uvježbati i osposobiti za njegovo provođenje.

Osposobljavanje podrazumjeva upoznavanje sa:

- konkretnim obvezama pojedinih zaposlenika,
- rasporedom evakuacijskih izlaza i smjerova kretanja iz pojedinih dijelova građevine,
- rasporedom i rukovanjem opremom i sredstvima za evakuaciju i spašavanje i sredstvima za gašenje požara,
- mjestima isključenja glavnih energenata u građevini (el. energija, plin),
- načinom uzbunjivanja,
- zbornom mjestu okupljanja.

Po potrebi izvijestiti nadležnu PU i vatrogasnu postrojbu o početku i kraju provođenja vježbi evakuacije i spašavanja. Vježbe se u pravilu ne najavljuju unaprijed korisnicima građevine. Svrha vježbi je poboljšanje djelotvornosti, znanja i reagiranja u slučaju opasnog događaja zbog kojeg je potrebno provesti evakuaciju. Nakon provedene vježbe, voditelj evakuacije sastavlja izvještaj o uspješnosti vježbe i primjedbama.



3.0. Osnove evakuacije i spašavanja

Evakuacija i spašavanje provode se zbog opasnosti od nastanka iznenadnog događaja ili posljedica nastalog događaja koji može ugroziti ljude, životinje, imovinu i okoliš. Iznenadni događaji su sve one pojave koje je, s obzirom na način postupanja i vrstu djelovanja opasnosti i štetnosti na život i zdravlje zaposlenika i ostalih osoba, moguće predvidjeti i prema njihovim karakteristikama predvidjeti načine evakuacije i spašavanja.

Evakuacija zaposlenika i drugih osoba je organizirano i bez panike napuštanje mjesta rada i radnog okoliša neposredno prije ili odmah po pojavi iznenadnog događaja koji može ugroziti njihovo zdravlje i živote ili kada taj događaj može imati za posljedicu oštećenje ili uništenje imovine većeg opsega. Evakuacija ugroženih osoba provodi se k sigurnim mjestima, korištenjem planiranih evakuacijskih puteva i izlaza. Ovisno o opsegu iznenadnog događaja na građevini, evakuacija može biti:

- djelomična (samo iz dijela građevine, ako je iznenadni događaj ograničen, malog opsega i rizika);
- potpuna (iz cijele građevine, ako je iznenadni događaj proširen, velikog opsega i rizika).

Spašavanje je organizirano provođenje radnji kojima se osobama zatečenim u ugroženim prostorima pruža pomoć, kada uslijed okolnosti nastalih iznenadnim događajem nisu u stanju same se evakuirati. Spašavanje također podrazumjeva uklanjanje imovine iz ugroženog prostora.

Evakuacija, spašavanje i pružanje prve pomoći osigurava se organizacijskim mjerama u okvirima koje provode ekipe za evakuaciju, spašavanje i pružanje prve pomoći.



4.0. Iznenadni događaji ili izvanredne situacije koje svojim nastankom mogu ugroziti život i zdravlje zaposlenika i ostalih osoba korisnika građevina

4.1. Događaji koji nastaju radi neprimjerenih mjera zaštite od požara ili ljudskom nepažnjom unutar samih objekata

- POŽAR
- EKSPLOZIJA

Pregled prostora sa opasnošću od nastajanja i širenja požara:

- mjesta skladištenja gorivih materijala – razna spremišta,
- plinska trošila – č. kuhinja, blagavaonica
- razvodi električnih instalacija, električni uređaji - nepropisno izvedeni ili olabavljeni spojevi (kontakti), greške na uređajima za zaštitu od kratkog spoja.

Pregled prostora sa opasnošću od nastajanja i širenja eksplozije:

- plinska trošila – č. kuhinja, blagavaonica

4.2. Iznenadni događaji koji nastaju kao posljedica djelovanja vanjskih čimbenika

- POTRES
- UDAR GROMA
- OLUJNI VJETAR I SNJEŽNE OBORINE
- POPLAVA
- RADIOAKTIVNO ZRAČENJE USLIJED NESREĆE U NUKLEARNIM ELEKTRANAMA
- TERORISTIČKI NAPAD I PRIJETNJE
- ZRAČNA OPASNOST



5.0. Standardni postupci u slučaju navedenih opasnosti

5.1. Požar, eksplozija unutar objekata

U slučaju požara svaki zaposlenik je dužan sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima pristupiti gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu. Gašenje požara u početnoj fazi izvodi se *uporabom vatrogasnih aparata* koji se nalaze na određenim mjestima.

Tablica 1 – sredstva za gašenje ovisno o klasi požara

Klasa požara	Vrsta zapaljive tvari	Sredstvo za gašenje
 A	Krutine (drvo, ugljen, papir, pamuk, koža, guma...)	Voda, Prah, Pjena
 B	Tekućine (derivati nafte, alkohol, boje i lakovi, acetoni ...)	Pjena, Prah, plinsko sredstvo, Ugljični dioksid
 C	Plinovi (metan, butan, acetilen, vodik, ugljični monoksid...)	Prah, plinsko sredstvo Ugljični dioksid
 D	Laki metali (aluminij magnezij i njihove legure, natrij, kalij)	Prah (specijalni), suhi kvarcni pijesak, strugotina sivog ljeva
 F	Požari biljnih i životinjskih ulja i masnoća.	Aparati za klasu požara F, prema EN3

Vatrogasni aparati za gašenje prahom (A,B,C) mogu se koristiti za gašenje požara elektro uređaja do 1000 V sa udaljenosti veće od 1m.

Ako se gašenje požara nastavlja uporabom hidranata, **prije uporabe vode obvezno je isključiti instalacije električne energije zbog opasnosti od električnog udara. Ne smije se nastaviti s gašenjem u slučaju:**

- da postoji opasnost od ozljeda po život,
- da se vatra nekontrolirano pojačava,
- da postoji opasnost blokiranja evakuacijskog puta,
- da gori opasni materijal,



- ako postoji mogućnost trovanja toksičnim plinovima.

Ukoliko početni požar nije ugašen, potrebno je :

- ✓ aktivirati ručni javljač požara (ukoliko postoji),
- ✓ isključiti dovod energenata (el.energije, plin),
- ✓ evakuirati sve osobe iz ugroženog područja prema Planu evakuacije i spašavanja na zbornu mjesto okupljanja,
- ✓ obavijestiti vanjske hitne službe (vatrogasce, hitnu pomoć) ili direktno županijski centar 112 i prijaviti nastalu situaciju sa slijedećim podacima:

1. ime/naziv pravne osobe,
2. adresu lokacije,
3. gdje se događaj dogodio i što se dogodilo?
4. ima li unesrećenih?
5. navesti posebne opasnosti:
 - da li je zahvaćen prostor sa opasnim kemikalijama?
6. zatražiti savjet što učiniti.

Kod pojave eksplozije potrebno je po mogućnosti što prije se zakloniti iza ili ispred čvrstih građevinskih konstrukcija, odnosno masivnog namještaja (ispod stolova, iza ormara, uz zid i slično) zauzimajući čučajući ili ležeći položaj;

Po prestanku eksplozionog udara potrebno je:

- ✓ odmah isključiti dovod energenata (el.energija,plin),
- ✓ žurno evakuirati sve osobe iz ugroženog prostora izlaskom iz građevine na dovoljno udaljeno mjesto - izvan zone mogućeg urušavanja građevine;
- ✓ obavijestiti vanjske hitne službe (vatrogasci, hitna pomoć, policija),
- ✓ organizirati pružanje prve pomoći i osigurati prijevoz ozljeđenih u zdravstvenu ustanovu.



5.2. Vanjski čimbenici

5.2.1. Olujno nevrijeme i sniježne oborine, poplave

Mjere zaštite i spašavanja provode se u vidu zabrane kretanja na lokaciji do smirivanja nevremena i svode se na provođenje mjera samozaštite, kontrole sigurnosti i redovitog čišćenja pristupnih puteva građevinama.

Sve mjere i radnje u svezi zaštite od poplava temelje se na planu obrane od poplava koji donosi Vlada Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne samouprave.

U slučaju oglašavanja uzbune županijskog centra 112 putem gradskih sirena, koordinator evakuacije i spašavanja prati obavijesti javnih medija, utvrđuje vrstu i intenzitet opasnosti i postupa prema uputama u priopćenju.

5.2.2. Radioaktivno zračenje

U slučaju nesreće na obližnjim nuklearnim postrojenjima (Krško u Sloveniji i Pakš u Mađarskoj), javnost će informirati nadležne institucije preko sredstva javnog informiranja. Koordinator evakuacije i spašavanja prati obavijesti javnih medija, utvrđuje vrstu i intenzitet opasnosti i postupa prema uputama u priopćenju.

Provedba hitnih mjera u slučaju ispuštanja radioaktivnog materijala u okoliš su zaklanjanje u zatvorene prostore (podrumski prostori, skloništa), evakuacija stanovništva, jodna profilaksa (zasićenje štitne žljezde stabilnim jodom), kontrola hrane i vode za piće, medicinsko zbrinjavanje stanovništva i dr. Evakuaciju stanovništva iz ugroženog područja proglašava gradonačelnik. U tom slučaju obavezno je evakuirati se prema uputama o pravcima i putevima evakuacije.

U slučaju da se osobe zaklone u prostoru građevine, potrebno je:

- ✓ skloniti se u prostoriju koja ima najmanje vrata i prozora,
- ✓ zatvoriti sva vrata i prozore,
- ✓ postaviti vlažne ručnike na otvore ispod vrata,
- ✓ uključiti radio zbog najnovijih informacija,
- ✓ ne prozračivati i ne napuštati prostor dok ne dobijete informaciju da je opasnost prošla,
- ✓ ne konzumirati vodu i mlijeko porijeklom iz ugroženog područja,
- ✓ svježe prehrambene proizvode porijeklom iz ugroženog područja konzumirati prema uputama nadležnih institucija,
- ✓ isključiti sve ventilacijske sustave (grijanje ili klima uređaje),
- ✓ ostanite mirni te pozorno slušajte nove upute i informacije nadležnih službi.



5.2.3. Potres

Mjere zaštite i spašavanja provode se primjenom mjera samospašavanja tijekom događaja odnosno nakon događaja ovisno o stupnju oštećenja, a podrazumijevaju:

Pri pojavi snažnog potresa čiji su predznaci - brzi i oštri prvi titraji tla (epicentar potresa je blizu), padaju predmeti s policia, stolova, ormara, puca žbuka na zidovima i pojavljuju se pukotine u zidovima potrebno je:

- potražiti zaklon unutar građevine ispod masivnijih komada namještaja (stolova), ispod okvira vrata nosivih zidova, odnosno unutar manjih prostorija;
- udaljiti se od prozora, drugih staklenih površina, dimnjaka, peći, te razvodnih ormara električne energije i instalacija plina;
- dizala se ne smiju koristiti za evakuaciju iz građevine;
- po prestanku podrhtavanja tla po mogućnosti isključiti dovod glavnih energenata isključenjem glavnih sklopki odnosno ventila, napustiti građevinu i izaći na vanjski otvoreni prostor na sigurnu udaljenost od građevine (izvan zone urušavanja - najmanje pola visine zgrade).

Ako su prvi titraji potresa slabi (epicenter je daleko) potrebno je:

- napustiti građevinu i izaći na vanjski otvoreni prostor, na sigurnu udaljenost od građevine (izvan zone urušavanja - najmanje pola visine zgrade).
- dizala se ne smiju koristiti za evakuaciju iz građevine;
- po mogućnosti isključiti dovode glavnih energenata unutar građevine isključenjem glavnih sklopki odnosno ventila.

Ako se ostaje zatrpan unutar građevine, potrebno je:

- pokušati pronaći bilo kakve otvore i pukotine kroz koje struji zrak, odnosno pokušati se probiti na mjesto na kojem je otpor ruševina manji;
- ne kopati i tražiti izlaz bez dobre procjene, kako ne bi došlo do dodatnih urušavanja;
- pozivima u pomoć, te udarcima tvrdim predmetom o instalacije ili građevinske konstrukcije skrenuti pozornost na sebe;
- pokušati izbjeći paniku razumnim prihvaćanjem nastale situacije i time što duže očuvati zalihe vlastite energije.

Napuštanje građevinskih prostora, ako je moguće, potrebno je organizirati i provesti za najkraće moguće vrijeme prema utvrđenom planu.

Spašavanje ugroženih i stradalih osoba provodi se nakon događaja sa snagama i sredstvima koja su primjerena stupnju oštećenja građevine.



5.2.4. Teroristički čin - postupci u slučaju prijetnje ili pronalaska eksplozivne naprave

Ako je prijetnja primljena telefonom, potrebno je pokušati od osobe koja je uputila prijetnju saznati:

- točnu lokaciju eksplozivne naprave,
- vrijeme kad će eksplodirati,
- veličinu i vrstu,
- tko zove,
- obratiti pozornost na zvukove koji se čuju u pozadini osobe koja zove,
- prikupiti što više podataka o osobi koja zove (spol, akcent, približnu dob i sl.)
- nikada ne dirati predmet za koji postoji sumnja da je eksplozivna naprava,
- ugasiti radio i prijemne uređaje u blizini.

Koordinator evakuacije i spašavanja obaviještava MUP 192 o primljenoj prijetnji i proglašava uzbunu za evakuaciju svih osoba iz ugroženog područja.

5.2.5. Zračna opasnost

Događaj koji oglašava županijski centar 112 na gradskoj i županijskoj razini. Opasnost postoji od rušenja objekata te zatrpavanja ljudi i materijalnih dobara. Evakuacija se organizira u za to namjenjena gradska skloništa ili prikladne podrumске prostore.

Koordinator evakuacije i spašavanja prati obavijesti javnih medija, utvrđuje vrstu i intenzitet opasnosti i postupa prema uputama u priopćenju.



6.0. Postupak uzbunjivanja i evakuacije osoba

Za sve osobe koje se nalaze u građevini, pravilna zaštita uključuje pravovremeno i efektivno reagiranje zaposlenika ustanove. Osnovna reakcija koja se zahtijeva je uzbunjivanje, evakuacija svih ugroženih osoba, ograničavanje posljedica nastale nesreće i izvršavanje obaveza navedenih u ovom Planu.

6.1. Dojava o nastalom događaju (nesreći)

Otkrivanje i dojavu požara i drugih poremećaja na objektu, opremi i instalacijama, koji bi mogli izazvati opasnost po život i zdravlje osoba, vrše svi zaposlenici i učenici koji su se u trenutku nesreće zatekli u građevini. Dojava se vrši usmenim putem ili putem fiksne/mobilne mreže.

Zaposlenici obavještavaju koordinatora cjelokupne evakuacije koji ovisno o procjeni nastale situacije, poduzima daljne potrebne mjere: uzbunjivanje i evakuaciju svih osoba koje su se zatekle u građevini, pozivanje vanjskih hitnih službi i sl.

6.2. Uzbunjivanje, znakovi za uzbunjivanje

Za zaposlenike i sve druge osobe zatečene u građevini, obveza evakuiranja stupa na snagu odmah po oglašavanju uzbune:

1. Objavom/naredbom koordinatora evakuacije i spašavanja/zamjenika

usmenim putem - povikom. Poruka mora biti razumljiva i jasna kako bi zaposlenici i učenici u što kraćem roku postupili prema uputama koordinatora evakuacije i spašavanja.

2. Naredbom službene osobe (policija, vatrogasci),

3. Razornog potresa

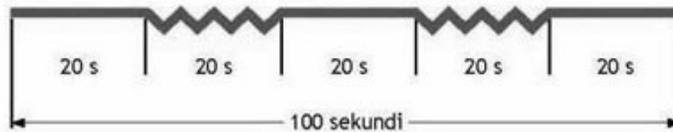
U slučaju oglašavanja uzbune CENTRA 112 putem gradskih sirena, koordinatorski cjelokupne evakuacije prati obavijesti javnih medija, utvrđuje vrstu i intenzitet opasnosti i postupa prema uputama u priopćenju.

CENTAR 112 → KOORDINATOR EVAKUACIJE → PROCJENA SITUACIJE



ZNAKOVI ZA UZBUNJIVANJE STANOVNIŠTVA

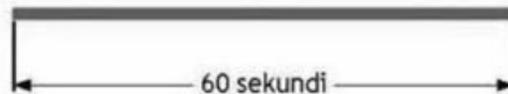
Upozorenje na nadolazeću opasnost



Neposredna opasnost

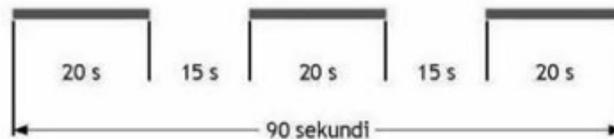


Prestanak opasnosti



ZNAK ZA UZBUNJIVANJE VATROGASNIH I DRUGIH POSTROJBI CIVILNE ZAŠTITE

Vatrogasna uzbuna



Znakovi za uzbunjivanje stanovništva su signali i emitiraju se putem sirena na sljedeći način:

a) **Upozorenje na nadolazeću opasnost** upotrebljava se za nadolazeće prirodne i druge opasnosti koje ne zahtijevaju trenutnu reakciju na dati znak (nadolazeći vodni val, požar koji se približava određenom području, približavanje oluje, onečišćenje okoliša i sl.). Oglašava se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona u trajanju od sto /100/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi koja dijele dva zavijajuća tona od dvadeset /20/ sekundi).

Koordinator evakuacije poduzima mjere zaštite kao pripremu za navedenu opasnost.



b) **Neposredna opasnost** upotrebljava se za neposredne opasnosti od požara, pucanja nasipa ili brana, radioloških i kemijskih nesreća, vojnih borbenih djelovanja i drugih opasnosti kada je potrebna žurna reakcija na dani znak. Oglašava se neprekidnim zavijajućim tonom u trajanju šezdeset /60/ sekundi.

Koordinator evakuacije žurno poduzima mjere zaštite iz priopćenja.

c) **Prestanak opasnosti** upotrebljava se kada se ocjeni da su sve opasnosti za stanovništvo prestale, a obavezno nakon neposredne opasnosti. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje. Oglašava se jednoličnim tonom u trajanju od šezdeset /60/ sekundi.

Koordinator evakuacije oglašava prestanak opasnosti i zajedno sa timom sudjeluje u eventualnim akcijama spašavanja ugroženih osoba u građevini do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe i drugih snaga zaštite i spašavanja.

d) **Dodatni znak »Vatrogasna uzbuna«** za uzbunjivanje vatrogasnih i drugih postrojbi civilne zaštite je signal koji se upotrebljava za potrebe žurnog okupljanja vatrogasnih i drugih postrojbi civilne zaštite, a emitira se putem sirena. Oglašava se jednoličnim tonom sa stankama sveukupno u trajanju od devedeset /90/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi i dvije stanke po petnaest /15/ sekundi).



6.3. Obavješćivanje vanjskih hitnih službi

Obavješćivanje vanjskih hitnih službi o nastaloj nesreći upućuje:

- koordinator cjelokupne evakuacije/zamjenik

Obavješćivanje se vrši pozivom na brojeve telefona u tablici 2.

Tablica 2 – vanjske hitne službe

SLUŽBA	TEL. BROJ
JEDINSTVENI BROJ ZA SVE HITNE SLUČAJEVE	112
VATROGASCI	193
POLICIJA	192
HITNA POMOĆ	194

Potrebno je dati sljedeće podatke:

- PREDSTAVITE SE!
- GDJE SE DOGODILO?!
Navedite adresu gdje je pomoć potrebna
- KOJA VRSTA NESREĆE?!
Nastojte ukratko opisati specifičnu prirodu nesreće, što se dogodilo?
- POSEBNE OKOLNOSTI?!
Ima li unesrećenih i ugroženih? Ima li posebnih opasnosti, primjerice od eksplozije, urušavanja i slično. Zatražite savjet što da učinite ukoliko ste u nedoumici.
- ZAPAMTITE DA DOJAVA MORA BITI KRATKA I JASNA!



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 16
Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada
Plan evakuacije i spašavanja
PŠ SOPOT TD: 18/2021

6.4. Evakuacija

Ovisno o vrsti i intenzitetu nesreće, koordinator evakuacije ili njegov zamjenik odlučuje o potrebi djelomične ili potpune evakuacije građevine.

Smjerovi evakuacije prikazani su u grafičkom planu evakuacije i spašavanja:

PROSTOR	SMJER EVAKUACIJE	MJESTO OKUPLJANJA
UČIONICE br. 1,2, kuhinja, blagavaonica, sanitarni čvor	putem hodnika kroz glavna izlazna vrata iz građevine	Slobodna zelena površina

Napomena:

Evakuaciju učenika iz učionica u kojima se trenutno odvija nastava provode njihovi nastavnici. Za vrijeme odmora, a u slučaju oglašavanja uzbune, učenike evakuiraju nastavnici koji su određeni za naredni sat.

Svi izlazi moraju u radnom vremenu škole biti otključani.



6.4.1. Osnovna pravila ponašanja prilikom evakuacije

Prilikom evakuacije potrebno se pridržavati sljedećih pravila:

- ✓ Učenici moraju biti upućeni da se formiraju u kolonu i odmah produže do najbliže dostupnog izlaza na miran način – trčanje mora biti zabranjeno!!!
- ✓ ako postoje djeca koji nisu u mogućnosti držati svoje mjesto u koloni koja se kreće razumnom brzinom, spriječiti ih da se ne kreću samostalno van regularne crte kretanja (pomoć slobodnog osoblja),
- ✓ školsko osoblje mora biti odlučno, uporno i pozitivno u nastupu, mora spriječavati paniku i zaustavljanje kolone na hodnicima,
- ✓ nakon što je formirana kolona za izlaženje, utvrditi da li svi napustili prostor učionice te osobito ostale pomoćne prostorije (wc, garderobe),
- ✓ nastavnici prilikom izlaženja evidentiraju prisutne učenike i prijavljuju brojno stanje na mjestu okupljanja,
- ✓ držati vrata otvorena na crti kretanja i zatvoriti vrata kada je to neophodno da se spriječi širenje vatre ili dima,
- ✓ djeci zabraniti uzimanje odjeće nakon što je proglašena uzbuna čak i kada se zbog zbunjenosti prilikom formiranja kolone stvara opasnost od spoticanja preko odjeće,
- ✓ ako ima dima u hodniku, uputiti učenike da prekriju usta rupčićem ili vlažnom krpom i u pognutom položaju nastave prema izlazu kretajući se uza zid,
- ✓ produžiti do zbornog mjesta okupljanja i tamo ostanu dok se ne provjeri i utvrdi da je sve sigurno ili dok se objavi prestanak opasnosti,
- ✓ izvršiti kontrolu učenika na zbornom mjestu okupljanja,
- ✓ obavjestiti koordinatora evakuacije da li su svi napustili građevinu,
- ✓ imovina i vrijedni dokumenti spašavaju se tek nakon što je provedena evakuacija te pružena prva pomoć unesrećenima!

6.4.2. Zborno mjesto okupljanja

Zborno mjesto mora biti dovoljno udaljeno od svih izvora opasnosti, a opet dovoljno blizu objekta da se zadrži kontrola nad evakuiranim osobama. Kod visokih objekata zborno mjesto mora biti izvan zone rušenja objekta (polovica visine objekta). Evakuirane osobe ne smiju ometati pristup vatrogasnim i ostalim službama.

Određuje se mjesto okupljanja na slobodnoj zelenoj površini nedaleko od građevine. Mjesto je dovoljno udaljeno od građevine, izvan vatrogasnog pristupa objektu i dovoljnog je kapaciteta za smještaj i kontrolu svih osoba iz građevine.



7.0. Spašavanje

U svim slučajevima, kad evakuacija osoba nije provedena u potpunosti, pristupa se akciji spašavanja preostalih osoba. U ovoj akciji sudjeluju:

- članovi tima evakuacije i spašavanja,
- pripadnici vatrogasne postrojbe,
- prema potrebi i druge snage zaštite i spašavanja.

Tim za evakuaciju i spašavanje utvrđuje:

- koliko je osoba ugroženo i gdje se nalaze,
- kakva im neposredna opasnost prijeti,
- da li je nastupila panika,
- da li su hodnici neprohodni.

Nakon dolaska vatrogasne postrojbe, akciju spašavanja preuzima vatrogasni zapovjednik.

Nakon evakuacije osoba i eventualnog pružanja prve pomoći, pristupa se spašavanju imovine pod uvjetom da se ne ugrožava život i zdravlje osoba.

8.0. Prestanak opasnosti

Nakon provedene evakuacije, nijedna osoba ne smije ući u građevinu sve dok se ne objavi prestanak opasnosti i dok se ne osigura stabilnost građevine.

Sprečavanje ulaska u građevinu provode dežurni nastavnici – voditelji evakuacije i spašavanja.

Prestanak opasnosti daje se usmenom obavjesti, odlukom voditelja gašenja vatrogasne postrojbe odnosno koordinатора evakuacije i spašavanja u dogovoru sa stručnim osobama, ovisno o vrsti nepogode koja je utjecala na stabilnost građevine.

Ako je uzbunjivanje proveo Centar 112, onda on oglašava i prestanak opasnosti.



9.0. Zaduženja i odgovornosti

Svi zaposlenici	<ul style="list-style-type: none">- moraju biti upoznati sa:<ul style="list-style-type: none">o položajem opreme i sredstava za početno gašenje požara te osposobljeni za njihovu uporabu,o procedurom prijave uočene opasnosti/nesreće (kome prijaviti, kontakt brojevi),o smjerovima evakuacije iz objekta i mjestima okupljanja,- brinu se za sve stranke/roditelje koje su se u trenutku proglašenja uzbune zatekle u prostorima građevine.
Ravnatelj/ravnateljica	<ul style="list-style-type: none">- osigurava i utvrđuje ispravnost i kompletnost potrebne opreme za dojavu i gašenje požara te opreme za olakšanu evakuaciju i spašavanje osoba,- sastavlja timove za evakuaciju i spašavanje,- vodi brigu o redovitom provođenju vježbi evakuacije i spašavanja sukladno važećim propisima,- osigurava i utvrđuje redovito provođenje vježbi evakuacije i spašavanja
Koordinator evakuacije i spašavanja / zamjenik	<ul style="list-style-type: none">- posjeduje primjerak ovog Plana,- utvrđuje da li su svi zaposlenici i djeca upoznati sa propisanim procedurama u hitnim situacijama, izlaznim putevima, položajima opreme za dojavu i gašenje požara, mjestu okupljanja te načinom uzbunjivanja,- osvještava učenike o važnosti pravovremene evakuacije, informira ih o smjerovima evakuacije i izlazima iz građevine u slučaju nesreće te načinu uzbunjivanja i znaku uzbune,- ažurira Plan jednom godišnje radi utvrđivanja eventualnih promjena koje utječu na njegov sadržaj i odredbe,- organizira vježbu evakuacije i spašavanja i o tome sastavlja zapisnik,- redovito kontrolira stanje evakuacijskih puteva i izlaza, funkcionalnost, prohodnost, njihovo obilježavanje i osvjetljenost kako bi napuštanje prostora u slučaju evakuacije bilo brzo i sigurno za sve osobe koje napuštaju ugroženi prostor,- izdaje zapovjed za uzbunjivanje,- koordinira cjelokupnom evakuacijom,- obavještava vanjske hitne službe,- organizira evakuaciju osoba koje se teže ili sporije kreću na način da unaprijed imenuje osobe zadužene za evakuaciju istih,- prema potrebi izdaje zapovjed o isključenju dovoda energenata,- provjerava ima li ozljeđenih osoba kojima je potrebna pomoć, izdaje zapovjedi osobama osposobljenima u pružanju



	<p>prve pomoći,</p> <ul style="list-style-type: none">- poduzima i druge mjere pri evakuaciji i zbrinjavanju ugroženih osoba kao i u otklanjanju posljedica iznenadnog događaja,- nakon evakuacije surađuje sa vanjskim hitnim službama i daje potrebne podatke,- u slučaju oglašavanja uzbune Centra 112 putem gradskih sirena, prati obavijesti javnih medija, utvrđuje vrstu i intenzitet opasnosti te sukladno priopćenju daje upute voditeljima evakuacije,- utvrđuje zbornu mjesto okupljanja,- u slučaju požara, voditelja vatrogasne postrojbe obavještava o:<ul style="list-style-type: none">○ ugroženosti,○ vrsti požara,○ opasnosti od širenja,○ mogućnosti pristupa,○ da li su isključeni energenti.- u dogovoru sa hitnim službama objavljuje prestanak opasnosti.
Voditelj evakuacije i spašavanja	<ul style="list-style-type: none">- upoznat sa odredbama ovog Plana,- nastali događaj dojavljuje koordinatoru evakuacije i spašavanja,- evakuira učenike i ostale osobe iz ugroženog prostora građevine,- poduzima sve mjere za sprečavanje panike,- provjerava ima li ozljeđenih osoba kojima je potrebna pomoć i obavještava koordinatora evakuacije,- u slučaju oglašavanja uzbune Centra 112 putem gradskih sirena, prema nalogu koordinatora evakuacije postupa prema uputama u priopćenju,- nakon evakuacije na mjestu okupljanja vrše kontrolu nad evakuiranim osobama (prebrojavanje, smirivanje panike, sprječavanje vraćanja u zgradu i odlaznja sa mjesta okupljanja),- prijavljuje koordinatoru evakuacije da li su sve osobe napustile građevinu.



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 21

Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada

Plan evakuacije i spašavanja

PŠ SOPOT TD: 18/2021

OSTALI ČLANOVI TIMA

Pomoć pri evakuaciji prostora, isključenje energenata

- upoznat sa odredbama ovog Plana,
- nakon oglašavanja uzbune pomaže pri pregledavanju pomoćnih prostorija (wc, garderobe i sl.) kako bi utvrdio da nema zaostalih ili blokiranih učenika; provjerava dozivom „Ima li koga“ i vizualnim pregledom da li su sve osobe napustile ugroženi prostor i o tome obavještava koordinatora evakuacije i spašavanja).
- prema nalogu koordinatora evakuacije i spašavanja zatvara dovod električne energije i plina u građevinu,

Osoba osposobljena za prvu pomoć

- upoznat sa odredbama ovog Plana,
 - pruža prvu pomoć ozljeđenim osobama do dolaska stručne službe Hitne medicinske pomoći,
 - redovito pregledava sadržaj ormarića prve pomoći (rok valjanosti, popunjenost).
- Ormarić prve pomoći mora biti postavljen na uočljivom mjestu, dostupan i vidljivo obilježen i imati spisak radnika koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći (ime, prezime, kontakt) i broj telefona hitne pomoći.
- Ormarići su smješteni sukladno grafičkom planu.



10.0. Opći podaci o građevini

Građevina je jednoetažna.

Koristi za osnovno školsko obrazovanje djece. Sastoji se od dvije učionice, sanitarnog čvora, spremišta, čajne kuhinje i blagavaonice.

Postoji samo jedan izlaz iz građevine.

Zaposjednutost prostora je mala i iznosi 14 osoba. Nastava se odvija u jednom turnusu.

10.1. Tehnička opskrbljenost građevine

Električna instalacija	DA
Plinska instalacija	DA (plinska trošila u blagavaonici i č. kuhinji)
Plinska kotlovnica	NE
Stabilni sustav za dojavu požara	NE
Stabilni sustav za gašenje požara	NE
Vatrogasni aparati za početno gašenje požara	DA
Požarno odjeljivanje	NE

10.2. Mjesta isključenja dotoka glavnih energenata

(vidi grafički dio plana)

VRSTA ENERGENATA	ISKLJUČENJE	LOKACIJA
električna energija	glavni razvodni ormar	hodnik
plin	glavni zaporni ventil	vani na zidu na stražnjem dijelu građevine



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 23

Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada

Plan evakuacije i spašavanja

PŠ SOPOT TD: 18/2021

10.3. Protokol isključenja dovoda glavnih energenata

Nakon oglašavanja uzbune, koordinator izdaje nalog za isključenje dovoda glavnih energenata: električna energija i plin. Energente isključuje dežurna kuharica/spremačica.

Vatrogasnoj službi potvrđuju isključenje energenata.

U slučaju nemogućnosti prekida dovoda el. energije, poziva se dežurna služba:

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.

Elektra Zabok

Terenska jedinica Pregrada

Adresa: Janka Leskovara 12/1, 49 218 Pregrada

Telefon: 049 2255 67

Dežurni: 049 2254 56 (nakon 15 sati)



11.0. Zahtjevi kod puteva evakuacije

- ✓ evakuacijski putevi i izlazi moraju svojom dužinom i propusnom moći osiguravati napuštanje ugroženih prostora u vremenu kraćem od vremena nastanka kritičnih uvjeta za život i zdravlje ugroženih osoba,
- ✓ u građevini moraju postojati najmanje dva evakuacijska puta, odnosno puta za spašavanje, koji vode u različitim smjerovima do vanjskog prostora, ili sigurnog mjesta u građevini i koji ne završavaju u istom požarnom i/ili dimnom odjeljku,
- ✓ svi putevi za evakuaciju moraju biti osvijetljeni kako bi sve osobe sigurno mogle napustiti prostor; za osvijetljivanje putova i izlaza služi sigurnosna rasvjeta (pomoćna i protupanična) koja je pridodana općoj rasvjeti, a automatski se uključuje kod prekida u napajanju opće rasvjete. Protupanična rasvjeta osvjetljava najkraći put iz građevine ili prostora na siguran otvoren prostor tijekom minimalno propisanog vremena.
- ✓ evakuacijski putovi i izlazi trebaju biti lako prepoznatljivi i uočljivi neprekidno tijekom korištenja građevine; obilježavanje ev. putova i izlaza obavlja se propisanim znakovima postavljenim na najuočljivijim mjestima,
- ✓ stepenice koje se nastavljaju u podrum ili druge niže etaže, trebaju na etaži gdje se izlazi iz zgrade biti odvojene pregradama, vratima ili na drugi način, tako da je jasan smjer izlaženja,
- ✓ projektirana širina evak. puteva ne smije se ničim smanjivati,
- ✓ prostorije koje su požarno ili eksplozijski opasne ne smiju graničiti s evakuacijskim putovima ili izlazima, odnosno od njih moraju biti odjeljene vatrootpornim građevinskim elementima,
- ✓ obodne ploče evak. puteva moraju u pravilu biti ograđene negorivim materijalima, podovi ne smiju biti klizavi, moraju biti ravni, bez izbočina ili oštećenja koja mogu uzrokovati pad osobe,
- ✓ vanjski izlazni putevi moraju biti zaštićeni od atmosferskih padalina, a izuzetno ako to nije osigurano, moraju se redovito čistiti i održavati.



12.0. Ažuriranje plana

U slučaju promjena koje utječu na sadržaj i odredbe ovoga Plana, potrebno je isti revidirati u skladu s propisima na temelju kojih je donesen.

Sadržaj i odredbe ovog Plana prati i predlaže potrebne izmjene ili dopune koje osiguravaju njegovu primjenu, koordinator evakuacije PŠ Sopot.

Jedan primjerak Plana nalazi se kod koordinatora evakuacije PŠ Sopot, a jedan primjerak u digitalnom obliku čuva se i kod ravnateljice MŠ.

Odluku o provedbi ovog Plana donosi ravnateljica OŠ Janka Leskovara dana

_____.

RAVNATELJICA

Zdravka Žiger, prof.

Izradila :

Lidija Bezmalinović, dipl.ing.građ.,
stručnjak zaštite na radu, E 2599



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 26
Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada
Plan evakuacije i spašavanja
PŠ SOPOT TD: 18/2021

13.0. Prilozi

PRILOG 1 - Izvješće o provedenoj vježbi evakuacije i spašavanja

PRILOG 2 - Propisani sadržaj ormarića prve pomoći

PRILOG 3 - Sastav tima za evakuaciju i spašavanje

PRILOG 4 - Grafički planovi



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 27

Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada

Plan evakuacije i spašavanja

PŠ SOPOT TD: 18/2021

PRILOG 1 - obrazac izvješća o provedenoj vježbi evakuacije i spašavanja

Na temelju čl. 55. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine", broj 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18) izdaje se:

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ VJEŽBI EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Red.br. provedene
vježbe:

Građevina:

Lokacija:

Datum:

Scenario vježbe:

Ukupan broj evakuiranih osoba:	
Trajanje evakuacije:	
Zborno mjesto okupljanja:	

Cilj vježbe:

Uvježbavanje zaposlenika za provedbu evakuacije i spašavanja u slučaju nastanka iznenadnog događaja te uviđanje eventualnih nedostataka.

Vježba je provedena temeljem unaprijed definiranog predloška-scenarija, a uvježbane su slijedeće aktivnosti:

- dojava o iznenadnom događaju i uzbunjivanje,
- izdavanje naredbi i koordinacija aktivnosti unutar tima,
- evakuacija osoba iz građevine,
- poduzimanje mjera za sprečavanje nastanka panike,
- isključivanje svih vrsta energije u ugroženom prostoru,
- gašenje požara uporabom pristupačnih sredstava za gašenje požara,
- spašavanje ozlijeđene osobe iz ugroženog prostora i pružanje prve pomoći,
- obavješćivanje profesionalnih službi i ovlaštenih osoba određenih Planom evakuacije i spašavanja o predvidivim posljedicama,
- osiguranje zbornog mjesta i pristupa ugroženom prostoru – građevini,



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 29
Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada
Plan evakuacije i spašavanja
PŠ SOPOT TD: 18/2021

PRILOG 2 – propisani sadržaj ormarića prve pomoći

SANITETSKI MATERIJAL ZA PRVU POMOĆ u skladu sa Pravilnikom o pružanju prve pomoći radnicima na radu, NN br.56/83 čl.40.

1.	STERILNIH PRVIH ZAVOJA	10 kom
2.	KALIKO ZAVOJA DUŽINE 5 m , ŠIRINE 8 cm	4 kom
3.	FLASTERSKI ZAVOJ	2 kom
4.	STERILNE GAZE	4 kom
5.	OMOT VATE PO 25 g	2 kom
6.	STANIČEVINE ZA OBLAGANJE UDLAGA	1 paket
7.	TROKUT MARAME	2 kom
8.	SIGURNOSNE IGLE	4 kom
9.	ELASTIČNI ZAVOJ ZA FIKSACIJU UDLAGA RAZLIČITE VELIČINE	4 kom
10.	VATIRANE UDLAGE RAZLIČITIH VELIČINA ZA IMOBILIZACIJU PRIJELOMA KOSTIJU (2 komada KRAMEROVIH po 100 cm i 2 komada po 50 cm duljine i 10 cm širine) ILI ODGOVARAJUĆI BROJ PNEUMATSKIH UDLAGA	4 kom
11.	NAPRSTAKA OD KOŽE U TRI VELIČINE	6 kom
12.	OBIČNE ŠKARE I ZA REZANJE ZAVOJA SA ZAVRNUTOM GLAVICOM	1 kom
13.	ANATOMSKA PINCETA	1 kom
14.	2 BOČICE 2% DEZOLA 250 g NATRIJEVOG BIKARBONATA (SODA BIKARBONA), 100 g SOLI, PARAFINSKO ULJE, AKTIVNI UGLJEN 500 g, 70%-tni ALKOHOL	



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.
ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 30
Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada
Plan evakuacije i spašavanja
PŠ SOPOT TD: 18/2021

PRILOG 3 - Sastav tima za evakuaciju i spašavanje

funkcija u timu	radno mjesto	ime i prezime	kontakt
Odgovorna osoba škole	ravnateljica	ZDRAVKA ŽIGER	049/301-217 091/3761-145
Koordinator evakuacije i spašavanja	učitelj	ABRAM BRKIĆ	091/374-1159
zamjenik	učiteljica	TANJA HAJDINJAK	092/347-0399
Voditelji evakuacije i spašavanja	Svi nastavnici	-	-
OSTALI ČLANOVI TIMA			
Isključenje energenata, pomoć pri evakuaciji i sl.	dežurna spremačica/kuharica	-	-
Pružanje prve pomoći	učitelj	ABRAM BRKIĆ	091/374-1159



INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB, d.d.

ZAGREB; ČAKOVEČKA 17
TELEFON 01/3022-355, FAX 01/363-0099

OSNOVNA ŠKOLA JANKA LESKOVARA 31
Dragutina Kunovića 8, 49218 Pregrada
Plan evakuacije i spašavanja
PŠ SOPOT TD: 18/2021

PRILOG 4 - GRAFIČKI PLAN